

Humanitarna katastrofa v Ukrajini

V Ukrajini se dogaja humanitarna katastrofa. O vzrokih ne bi razpravljali, bomo pa o posledicah in o tem, kako se je Škofja Loka in ne nazadnje Slovenija odzvala nanje in kako poskuša po svojih najboljših močeh pomagati.

Odprema pomoči

Škofja Loka, 23. marec 2022. Datum smo zapisali zato, ker se lahko posamezna dejstva, objavljena v tem članku, do zaključka redakcije in izida publikacije spremenijo.

24. februar 2022 bo ostal zapisan na črni strani človeške zgodovine. Napad na Ukrajino je povzročil humanitarno katastrofo neslutnih razsežnosti, saj se je do danes, ko tole pišemo, pred vojno iz države izselilo že skoraj pet milijonov ljudi.

Gre skoraj izključno za ženske in otroke, saj lahko v vojnem času Ukrajino z družino zapustijo samo tisti moški, ki imajo tri ali več otrok. V Slovenijo je trenutno vstopilo že blizu 10.000 ukrajinskih žensk z otroki, blizu 5.000 jih je na policijskih enotah že vložilo vlogo za zaščito, ki je posredovana upravnim eno-

tam v nadaljnji postopek za izdajo začasnih osebnih izkaznic, ki begunkam daje obljubljene pravice: dovoljenje za bivanje, pravico do zaposlitve, zdravstveno zavarovanje in pravico do izobraževanja (šolanja otrok). Uredbe vlade pa še niso operativne in upravne enote ter posledično CSD zato še ne izdajajo začasnih dokumentov za zaščito Ukrajink.

Prav tako so lokalne skupnosti sporočile državi podatke o prostih namestitvenih kapacitetah že prejšnji teden, naša občina med prvimi že 7. marca, na Uradu za migracije pa so jih obravnavali šele 20. marca.

Država je objavila razpis za zasebne namestitve, vendar s pogojem, da ponudnik ponudi najmanj 20 postelj, v državi pa hkrati obstajajo posamezniki,

ki bi bili pripravljeni sprejeti po eno družino, vendar jih država (še) ne vključuje v razpoložljive namestitve. Politika države je tako usmerjati begunko v migracijske centre, presejati osebe, ki želijo nadaljevati svojo pot v zahodno Evropo, in opredeliti tiste, ki bi se želele čim prej vrniti v Ukrajino. Obravnavajo jih, kot da se jih želimo s slabimi pogoji za bivanje čim prej znebiti.

So se pa ob nastopu krize takoj odzvale posamezne organizacije in društva. Nekateri so začeli zbirati pomoč v materialu ali denarju, drugi so organizirali prevoze beguncev z ukrajinske meje v različne evropske države, tretji jim nudijo nastanitev in podobno. Glavni izzivi so predvsem nastanitev za daljši čas, učenje slovenskega jezika, iskanje zaposlitve za rešitev finančnega stanja posameznic ter vpis otrok v šole in vrtnice.

Nikolaj Kržišnik iz Civilne zaščite nam je povedal, da je škofjeloška CZ skupaj s Karitasom in Rdečim križem sodelovala pri zbiranju materialnih sredstev, Občina Škofja Loka pa je med drugim dala na razpolago dve bivalni enoti na Kidričevi cesti.

Kar se tiče zbiranja materialnih sredstev, RK in Karitas zbirata predvsem higienske pripomočke, komplete prve pomoči oz. material za prvo pomoč in nekatera zdravila ter hrano, najmanj šest mesecev pred iztekom roka uporabe. Na svoje transakcijske račune obe organizaciji zbira tudi pomoč v obliki denarja, prav tako preko SMS-sporočila BEGUNCEM oz. BEGUNCEM5 na številko 1919.

Direktor ZD Škofja Loka, **dr. Aleksander Stepanovič** je povedal, da večjega števila beguncev ne pričakujejo, posameznike pa obravnavajo po navodilih Ministrstva za zdravje. Praktično to pomeni, da jim nudijo nujno zdravstveno varstvo, oskrbo ob nosečnosti in porodu ter zdravstveno oskrbo otrok in mladostnikov.

Ravnateljica vrtca Škofja Loka **Janja Bogataj** je izpostavila, da v vrtcu še niso izvajali nobenih posebnih dejavnosti v zvezi z begunci iz Ukrajine. Do zdaj se jim ni oglasila še nobena družina glede vključitve otroka v vrtec, se pa boji, da jim zaradi polne zasedenosti oddelkov tega sploh ne bi mogli omogočiti. Prav tako še čakajo natančnejša navodila ministrstva glede samega postopka vključevanja otrok iz Ukrajine. Treba se bo na državni ravni dogovoriti za način financiranja in uskladiti pogoje vstopa otrok v vrtec, saj od lanskega leta velja člen 51.a Zakona o nalezljivih boleznih, ki določa, da morajo otroci pred vstopom v vrtec opraviti redni program cepljenja. Večina otrok beguncev namreč ni cepljenih v skladu s tem programom in to v tem trenutku predstavlja tudi zdravstveni izziv. Glede na pripovedovanje več strokovnih delavk pa lahko reče, da so se te širše odzvale trajnostnemu gibanju, poimenovanem »Izmenjevalnica oblačil« in da je bilo s tega naslova zbranega precej materiala tudi za pomoč otrokom iz Ukrajine.

Ravnateljica OŠ Cvetko Golar **Karla Krajnik** je povedala, da so v okviru Unesco organizirali zelo uspešno humanitarno akcijo »Moka za Ukrajino«. Večjo količino zbrane moke so dostavili v skladišče Karitas v Ljubljano, od koder gre v začetku tedna s humanitarnim konvojem v Ukrajino.

Mateja Istenič, v. d. ravnateljice OŠ Škofja Loka-Mesto, je povedala, da so se kljub precejšnji zasedenosti spriču prireditve v okviru 90-letnice šole takoj odzvali in začeli zbirati pomoč. Imajo tudi otroke iz Ukrajine, ki so ga takoj vključili v šolo, ne glede na pomanjkljiva oz. neobstoječa navodila ministrstva. Organizirali so vse, da se je otrok skupaj z mamo tudi vključil v učenje slovenščine. Kolektiv je

zbral denar, ki so ga namenili konkretno družini tega otroka.

Niko Mesec iz podjetja Slaščice Mesec na lokaciji podjetja zbira sredstva v imenu Slovenske filantropije. Zbirajo hrano, toaletni papir in pralni prašek.

Marko Primožič, ravnatelj OŠ Ivana Groharja, je poudaril pomen ozaveščanja o vojni, predvsem med starejšimi učenci. V strokovni službi so pripravili gradivo – smernice učiteljem, kako na primeren način podati te informacije otrokom. Kar se zbiranja pomoči tiče, pa se zavedajo dejstva, da bo ta pomoč verjetno potrebna dlje časa, zato bodo najprej pridobili seznam konkretnih stvari, ki jih potrebujejo begunci, nato pa ta material zbrali in ga odpremili neposredno v begunski center v Logatcu. V maju pa pripravljajo dobrodelni koncert pevskih zborov, ki je sicer namenjen zbiranju denarnih sredstev za šolski sklad, bodo pa del tega denarja namenili beguncem. Trenutno največ delajo prav na ozaveščanju otrok. Kar se tiče vključevanja begunskih otrok v osnovnošolski program, sicer še čakajo navodila ministrstva, so pa že sedaj pripravljeni na vključevanje tako na razredni kot tudi na predmetni stopnji, saj že imajo ustrezno izobražene učitelje, ki obvladajo poučevanje tujejezičnih otrok in to izkušnjo že imajo.

Valerija in Ivo Čarman sta v svoji trgovini zbirala materialna

Strežniki za internet

sredstva v okviru pobude Inštituta zlata pentljica. Zbrano hrano, zdravila in sanitetni material so odpeljali na zbirno mesto v Ljubljano, od tam pa na mejo z Ukrajino.

Vesna Knific je s pomočjo prijateljev in poslovnih partnerjev z Madžarske, iz Romunije in Moldavije organizirala prevoz dveh družin iz Ukrajine v Slovenijo, kjer jim zdaj nudi tudi prebivališče in ostalo potrebno pomoč.

Jan Žorž je eden od ustanoviteljev globalnega združenja mrežnih operaterjev »Global NOG Alliance«. Praktično čez noč so uredili spletni portal, preko katerega od Ukrajincev zbirajo podatke o potrebni oprepi, s pomočjo katere vzdržujejo nemoteno delovanje interneta v Ukrajini in posredno skrbijo za nemoten pretok informacij. Gre za združenje vrhunskih strokovnjakov za internetno infrastrukturo s celega sveta, ki so med drugim poskrbeli tudi za to, da spletna krovna domena .ua (Ukrajina) nemoteno deluje. Organizirali so operativno skupino (*task force*) pod imenom »KUC – Keeping Ukraine Connected«, ki od mrežnih operaterjev zbira donirano potrebno strojno opremo in jo dostavlja v Ukrajino. Kot donatorji pomoči z materialom in storitvami so se vključila tudi globalna podjetja, kot na primer Vodafone in dostavna služba DHL. V kratkem času so zbrali ogromno prepotrebne opreme (starlink modemov, mrežnih stikal POE, dostopnih točk WiFi, napajalnih sistemov), s pomočjo katere so Ukrajinci z internetom med drugim opremili tudi zaklonišča.

Lana Primožič iz Interact kluba na Gimnaziji Škofja Loka je povedala, da so na pustni torek na šoli pekli miške in s prodajo teh med dijaki zbrali denar, ki so ga za namen pomoči Ukrajincem odnesli na Rotary klub. Dijaki so dobro osveščeni, tako da je splošno vzdušje na gimnaziji izredno naklonjeno beguncem. **Uroš Jarc** iz Rotary kluba Škofja Loka nam je povedal, da so takoj po napadu na Ukrajino začeli zbirati denarna sredstva za pomoč Ukrajini, ki so jih usme-

Sanitetni material

rili preko slovenske Karitas, saj ambasada Ukrajine še ni imela odprtega računa za zbiranje pomoči. Posamezni člani so se dejavno vključili tudi v reševanje družin iz Ukrajine, pomagali pri organiziranju bivanja zanje in poleg denarja darovali različna materialna sredstva, ki so jih te družine potrebovale. 21. aprila 2022 bo na Loškem odru potekala dobrodelna gledališka predstava in celoten izkupiček bo šel za pomoč družinam, ki so prišle v Slovenijo. Glede na to, da veliko posameznikov in organizacij že zbira materialna sredstva za pomoč Ukrajini, ne kupujemo več opreme, ki se s konvoji pošilja v Ukrajino, temveč bomo zbrani denar namenili za konkretne begunke z otroki, ki so že v Sloveniji.

Sanja Slemenšek, območna predstavnica Rotaract kluba, je poročala, da so Rotaract klubi po celi sloveniji že v prvem tednu po ruskem napadu na Ukrajino pričeli z zbiranjem najnujnejših potrebščin, pri tem pa so se držali smernic oz. navodil Civilne zaščite in nekaterih društev, ki so bila iz prve roke informirana o potrebah ljudi, ki so se čez noč znašli v vojni. Zbrali so predvsem hrano s daljšim rokom uporabe, higienske, medicinske pripomočke in zdravila, ki so jih nato spravili v Celovec do Rotary kluba Klagenfurt. Oni imajo dobro or-

ganizirane prevoze do Ukrajine, saj v sodelovanju z ukrajinskim konzulatom v Avstriji zbrane donacije distribuirajo do mest, kjer so najbolj potrebna. Finančna sredstva za pomoč Ukrajini pa je zbiral Rotary Slovenija.

Rotaract Europe je preko svojega informacijskega centra vzpostavil sistem za vpis razpoložljivih namestitvenih kapacitet, ki so jih oz. ki jih še lahko ponudijo posamezni člani. Stalno pa preko Rotary International in Rotaract Europe poteka ozaveščanje oz. obveščanje članov in splošne javnosti o problematiki, tudi v navezavi s prebivalci Ukrajine, ki iz prve roke pokažejo stanje na terenu.

Tole je kratek in v resnici precej površen pregled organizacij, posameznic in posameznikov, ki so se takoj odzvali na humanitarno krizo in po svojih močeh pomagali ljudem, ki jih je ta katastrofa doletela, pa naj bo to v materialu, denarju, prevozu iz nevarnega območja, nastanitvi pri sebi ali obveščanju in osveščanju ljudi.

Iskreno se opravičujemo vsem, ki jih nismo omenili, vendar zato njihov prispevek ni nič manj pomemben! Kot že velikokrat doslej smo Ločanke in Ločani tudi tokrat pokazali, da imamo srce na pravem mestu in da smo iskreno pripravljeni pomagati vsakomur, ki se znajde v nesreči.

Davor Tavčar

Zgodbe o novih začetkih

Pogovarjali smo se s tremi materami, ki so bile prisiljene zapustiti svoj dom. Nekaj o vzrokih, nekaj o pričakovanjih, nekaj o dejstvih. Tudi ob rob humanitarne katastrofe, ki se dogaja v Ukrajini.

Glavna postaja v Harkovu

Pogovarjali smo se z **Iryno, Olgo** in **Svetlano**. Vse tri so na tak ali drugačen način šle skozi pekel, dve neposredno zaradi vojne v Ukrajini, ena pa že pred tem zaradi nevzdržnega sistema diktatorske oblasti v Rusiji. Ko slišite njihove zgodbe, dobi beseda »begunec« tudi obraz in ob njih ne morete ostati ravnodušni.

Iryna

»Najprej bi se rada zahvalila vsem, ki ste nam pomagali. Nisem si mogla predstavljati, da so ljudje v Sloveniji tako dobrosrčni, tako topli in tako pripravljeni pomagati! Iz vojne v Ukrajini smo pobegnili z mojo sedemletno hčerko, triletnim sinom in 65-letno mamo. Živelimo v Harkovu, ki je drugo največje ukrajinsko mesto z 1,5 milijona prebivalcev. Leži na vzhodnem delu Ukrajine blizu meje z Rusijo. Za primerjavo velikosti – območje harkovske regije je večje od celotne Slovenije.

Vse od sredine januarja smo dobivali informacije o bližajočem

se ruskem napadu na Ukrajino. Toda nihče od nas ni verjel, da se to lahko zgodi. Imeli smo stabilno, mirno življenje, uspešno mesto in rastoče gospodarstvo. Znotraj države ni bilo nemirov ali predpogojev za začetek kakršnih koli sovražnosti.

Bilo je zgodaj zjutraj, ko se je 24. februarja začel napad na našo državo. Zbudili smo se zaradi zvokov bombardiranja, ki so prihajali z obrobja našega mesta. In še vedno nismo mogli verjeti, da se je to zgodilo pri nas, v naši državi. Ljudje so začeli umirati ... Kljub temu smo ostali v našem mestu vse do 3. marca, ker smo še vedno verjeli, da se bo nasilje kmalu ustavilo.

Ves prvi teden smo preživel v kleti. V stanovanje smo se povzpeli le v času brez alarmov, da smo obnovili zalogo vode in pripravili toplo hrano. Otroke so zvoki eksplozij tako prestrašili, da niso hoteli iti v stanovanje. Ob najmanjšem tujem zvoku so panično zbežali v klet.

Imeli smo težave s preskrbo hrane. V trgovinah so bile velike vrste, a notri ni bilo nič primerne za otroke, ne kruha, ne mesa, ne zelenjave, ne testenin, skoraj nič razen majoneze, nekaj čipsa. Bile so samo prazne police. Najbolj je primanjkovalo pitne vode in zdravil. Pred lekarno je bila dolga vrsta, in ko si po petih ali šestih urah čakanja prišel notri, si vzel, kar so sploh imeli, saj je že zmanjkalo tistega, kar si potreboval.

Z vsakim našim odhodom na ulico po nujnih nakupih smo bili v smrtni nevarnosti zaradi eksplozij. Velik del našega lepega Harkova in njegove infrastrukture je bil popolnoma uničen že v prvem tednu vojne. A še vedno smo verjeli, da se bo kmalu ustavilo in bomo obnovili svojo državo in svoje mesto.

Potem pa so se 2. marca pozno zvečer začeli zračni napadi. In odločili smo se, da zapustimo svoj dom. Ponoči smo spakirali kovčke. Ker se mi je dan pred začetkom vojne pokvaril

avto, smo morali potovati z vlakom. S seboj smo lahko vzeli le manjšo potovalko z oblačili za štiri osebe in za vsak primer veliko zdravil, pa nekaj hrane za otroke, topla oblačila in odeje. Pri mrazu okoli -10°C nismo vedeli, koliko časa bomo čakali na vlak. Ljudje so namreč čakali na železniški postaji po pet do šest dni in spali na tleh, da so končno lahko dobili vlak in odšli.

Še večja težava je bilo priti do železniške postaje, ker javni prevoz in taksi nista delala. Čeprav je bila tudi vožnja z avtomobilom zelo nevarna, so nam pomagali sosede in nas nekako prepeljali do glavne železniške postaje. Na postaji in na peronu je bila množica ljudi, ki je čakala na evakuacijski vlak do Lvova, največjega mesta blizu zahodne meje Ukrajine. Do ploščadi se nam je uspelo prebiti skozi poseben vhod za matere z majhnimi otroki. Medtem ko smo stali na peronu in čakali na vlak, se je v bližini začelo bombardiranje. Vsi smo samo molili, da bi nas obvarovalo, saj si nismo upali iti v zavetišče s ploščadi, ker bi v tem primeru spet začeli čakati od začetka.

Vlak je bil prepoln, v kupeju za štiri osebe nas je bilo osem odraslih in trije otroci. Veliko ljudi z otroki je tudi sedelo in stalo na hodniku med kupeji in v predprostoru. Ko smo prispeli na glavno postajo v Kijevu, je granata ravno eksplodirala ob železniški postaji. Luči na vlaku in na postaji so ugasnile. Vlada je popolna tišina. V popolni temi smo povsem otrpili in se bali premakniti. Moja hči se je tresla od strahu in se panično bala dihati. Slišalo se je ljudi, ki so šepetaje molili po vlaku. Po 45 minutah čakanja je napad minil. Na naš vlak so pripeli dodatne vagone iz Kijeva in nadaljevali smo pot proti Lvovu. Do Lvova smo potrebovali skoraj 24 ur.

Veliko humanitarnih komisij je čakalo na begunce, da jih odpeljejo do meje Ukrajine s Poljsko. Prostovoljec nas je z

avtom prepeljal bliže madžarski meji, približno 250 km od Lvova. Želeli smo počakati na konec vojne in se vrniti domov. Tako smo en teden živeli v majhni vasici blizu meje. Prišla je novica, da so napadli černobilsko jedrsko elektrarno. Obstajala je grožnja spodkopavanja jedrske elektrarne. Še vedno se spominjam jedrske katastrofe iz leta 1986, zato sem se odločila zapustiti svojo državo, da bi zavarovala svoje otroke.

Za prečkanje meje smo potrebovali skoraj tri ure. Na Madžarskem smo se srečali z ukrajinskimi prijatelji, ki so nas pripeljali v Slovenijo. Pred tem smo pogosto potovali na počitnice in bili že večkrat v Sloveniji. Ustavili smo se v Kranjski Gori pa na Bledu, obiskali Postojnsko jamo in podobno. Tako smo se zaljubili v vašo deželo. Nikoli pa nismo pomislili, da jo bomo obiskali kot begunci in ne kot turisti.

V Lendavo smo prišli pozno zvečer. Veliko ljudi nam je pomagalo in nas podpiralo na vsakem koraku: s prenočiščem in hrano, prinesli so nam oblačila in igrače za otroke. Ko smo se z otroki sprehajali po otroškem igrišču, so nas mimoidoče domačinke vprašale, ali smo iz Ukrajine, že so nam pomagale. In potem so nam prinesle nekaj potrebnih stvari za nas in za otroke. Nismo imele čisto nič, ker smo pripotovali samo z eno torbo. Vsa ta pomoč je bila tako pomembna in vitalna.

Potem pa ogromna pomoč, ki smo jo prejeli od slovenskih rotarijcev, ki jih je vodil član Rotary kluba Škofja Loka. Pomagali so nam z nastanitvijo, vsemi potrebnimi potrebščinami, podporo in razumevanjem. Iz dneva v dan počasi spoznavamo, da smo živi in zdravi. V sebi zbiram vso moč, da začnemo znova. Vaša pomoč in podpora me motivirata, da živim še naprej. Nimam dovolj besed, da bi vsem izrazila svojo hvaležnost!

Sama sem že začela iskati službo, mama pa je predana skrbi za otroka. Za vpis v osnovno šolo so

moji hčerki pomagale rotarijke, tako da bo v ponedeljek že šla v šolo. Tega se veseli z vsem srcem! Za mojega mlajšega sina iščemo vrtec.

Zahvaljujoč vaši pomoči je naše življenje vsak dan boljše, korak za korakom se naše srce in um odpirata novim priložnostim, novemu življenju. Srčno upamo, da se bo vojna v Ukrajini kmalu končala. Hvala vam vsem!«

Olga

»Živimo v Odesi, ki je na jugu Ukrajine. Ko so 24. februarja začele padati po državi bombe, smo se skrili v klet, za vsak primer. Potem smo se odločili, da se umaknemo v Vinico, kraj, ki leži skoraj točno v sredini Ukrajine. Ko so se začeli alarmi za zračne napade, pa smo videli, da v Ukrajini ni nikjer varno, saj je povsod enako.

Moj mož se je odločil, da moramo iz države, on pa bo ostal doma, saj ne bi več spoštoval samega sebe, če bi pobegnil. To mi je zdaj najhuje, ker sva ločena. Sicer se še vsak dan slišiva, vendar to ni isto. S pomočjo prijateljev in poslovnih partnerjev smo organizirali naš »pobeg«. Pri tem nam je največ pomagala prijateljica in poslovna partnerka **Vesna Knific**, pri kateri zdaj tudi živimo tukaj v Škofji Loki. Ona nam je predlagala, naj se preselimo v Slovenijo že takoj, ko je slišala za možnost vojne v Ukrajini. V Ukrajini imamo svoj dom in pisarne družinskega podjetja, zato sem se zelo težko odločila oditi in pustiti vse za sabo. Nisem verjela, da bodo napadli celo državo naenkrat.

Odšli smo s svojim avtom, pot je trajala tri dni in pol. Najprej smo šli v Moldavijo, kjer so nas pričakali prijatelji, ki so nas nahranili in pri katerih smo prenočili. Vesna je organizirala posamezne korake in zveze. V Romuniji so nas čakali rezervirana soba v hotelu, večerja in zajtrk. Napolnili so nam tank avtomobila, plačali cestnine, nas nahranili. Vse izkušnje sicer niso bile lepe, saj nam je na Madžarskem lastnik hotela že plačano sobo dodatno zaračunal in za plačilo ni izdal niti računa. O kakovosti te storitve pa ne bi želela komentirati.

Ko smo prišli k Vesni v Škofjo Loko, nam je pomagala pri

vseh postopkih okrog prošnje za azil, prijave začasnega bivališča in vpisa mlajšega sina v šolo. Takoj so ga sprejeli v lokalni nogometni klub, saj je navdušen nogometaš, tako da si je že našel prijatelje in sploh ne razmišlja o vojni. Edino očeta pogreša. Starejši sin pa se bo vpisal na univerzo, kar trenutno še urejajo.

Vesna je našla sodnega tolmača, ki nam je brezplačno prevedel vse potrebne dokumente. Vsi se učimo jezika. Mlajši sin je vpisan na OŠ Škofja Loka-Mesto, kjer so kljub administrativnim zapletom sami rešili težavo in ga takoj sprejeli medse. Ker je bil četrti razred v času, ko smo prišli, ravno v šoli v naravi, so ga za tri dni namestili k tretješolcem. Ti so ga zelo lepo sprejeli in je takoj postal eden izmed njih.

V Odesi trenutno ni tako hudo, kot je drugje po državi. Z mojem se slišiva vsak dan, saj komunikacije še delujejo. Prijatelje imam po več evropskih državah, saj so pred vojno odšli na Češko, v Nemčijo, na Poljsko. Zelo rada bi se čim prej vrnila domov, vendar moj mož meni, da to ne bo tako zelo hitro, zato si iščem službo.

Gimnazija Škofja Loka si starejšega sina ne upa vzeti, ker nimajo navodil od države. Ne vejo, kako se odzvati, če bi se mu v šoli pripetila kakšna nezgoda, saj ni zavarovan. Prav tako še vedno čakamo na slovenske EMŠO, ker obstajajo še določeni

administrativni zapleti. Sicer je na papirju vse rešeno, zakoni obstajajo, vendar v praksi rešitev ni. Tako smo lahko zgolj začasno prijavljeni in čakamo, da nam rešijo še ostale dokumente.

Ljudje tukaj so nam veliko pomagali, prinesli so nam stvari, denar, uredili so nam prevode dokumentov. Peljali so nas na obalo, da smo si malo opomogli od stresa. Ampak uradni del pa žal ne deluje.

Hvala vam, ker sem lahko povedala svojo zgodbo!«

Svetlana

»V Škofjo Loko sem prišla iz Sankt Peterburga pred sedmimi leti. Po poklicu sem psihologinja in se ukvarjam s perinatalno psihologijo. Pomagam materam pri porodu. Med vikendom se je tako ukrajinski mamici rodila deklica v roke slovenskih babic. Meni je pripadla čast, da sem prerezala popkovino. Tokrat je bila dejansko ukrajinska kri na mojih ruskih rokah. Mama je deklico poimenovala Mira, kar v prevodu pomeni mir, natančneje »čas brez vojne«.

Ruska diaspora se je ob tej katastrofi v Ukrajini takoj odzvala in organizirala pomoč beguncem iz Ukrajine. Pomagali smo pri nastanitvi 250 družinam. Nekaj v Kranju, nekaj v Ljubljani. 24. februarja smo začeli dobivati klice od ljudi, ki so nas prosili za možnost, da bi pobegnili iz

Ukrajine in poiskali namestitev v Sloveniji. Takoj se nas je zbrala družba prostovoljcev, ki smo začeli koordinirati in pomagati ljudem, da bi jih prepeljali sem. Ne glede na nacionalnost so vsi stopili skupaj in šli z raznimi prevozi na mejo, dokler ni bilo to organizirano preko RK in Karitas, in začeli ljudi voziti na varno. Dobre reči nimajo nacionalnosti, vendar jih tudi slabe nimajo.

Ker so se kmalu zatem začeli napadi in grožnje rusofobov, smo morali prenehati z delovanjem. Meni, ker sem še vedno uradno ruska državljanica, v Rusiji grozi 15 let zapora, ker sem pomagala beguncem iz Ukrajine. Veste, to je točno ta diktatura, zaradi katere sem odšla iz Rusije.

Moja prijateljica iz Ukrajine, je rekla, da si ne bi odpustila, če bi se mi kar koli zgodilo zaradi tega, ker jim pomagam, zato zdaj ne smem več sodelovati pri neposredni pomoči. Vsak človek je odgovoren za to, kar si dovoli imeti v svoji glavi. Takoj ko smo tako daleč, da ima lahko nekdo zaradi svojega potnega lista privilegije, drugi z drugim potnim listom pa ne, smo najbrž spet na pragu svetovne vojne.

Slovenci ste se po človeški plati izredno dobro odzvali. Ljudje me kličejo in ponujajo pomoč pri nastanitvi, materialu. Če ne bi delovali skupaj, ne bi bilo ničesar. Ljudje dobro funkcioniramo predvsem v skupini, kot enoten organizem. Kot družina mravelj. Nekaj se zgodi in takoj eden nudi pomoč, pa drugi, pa tretji ... ta hrano, drugi obleke in tako naprej. JAZ ne pomaga, deluje samo MI.

Mogoče je še nekaj pomembnega, na kar bi bila družba lahko ponosna – ljudi, ki so prisiljeni priti sem, je dostikrat sram sprejeti pomoč. Nočejo se počutiti odvisne, ne želijo se vsakič zahvaliti za reči, za vsak košček kruha, radi bi plačali. Jaz jim tukaj nudim psihološko pomoč, zato da ohranijo svoje človeško dostojanstvo.

Ko se meni zahvalijo, ko jim pomagam, jim rečem: Ne – hvala tebi, ker mi dovoliš, da ti pomagam!«

To so tri zgodbe. Iz njih se lahko naučimo predvsem eno – pomembno je biti človek!

Davor Tavčar

Olga in Vesna v Škofji Loki